Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 69 Vineri 14 Martie 1941
10 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR, ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DECLINUL BRESLELOR

Progresul a impus pretutindeni ritmul și regulile lui; un stat nu putea să rămână la metodele arhaice de lucru ori de asociație, în timp ce alte țări cu care avea legături de schimburi comerciale adoptase sistemele noui ale civilizației bazată pe mașinism.

România, țară fără capitaluri, a vrut să aibă dintr'odată o industrie mare, căreia i-a dat tot sprijinul, toată protecția și toate creditele, neglijând o categorie importantă din ramura muncii productive: meșteșugurile, breslele, mica industrie, cum se numește astăzi.

In afară de capitalul străin, disproporția dintre creditele acordate — prin reescontul Băncii Naționale — micei și marei industrii, este atât de mare ,încât consecința era firească, așteptată, declinul, decăderea breslelor de sine stătătoare.

Existența și organizarea temeinică a breslelor le găsim în România încă din secolul al XVII și orânduirile lor ar putea să serve drept pildă și astăzi, dacă socotim că din mijlocul meșteșugarilor s'ar putea selecționa micii patroni, cari altădată au format începuturile burgheziei românești.

Decăderea breslelor a început depe vremea Domnitorului Alexandru Șuțu, care a dat meseriașilor străini aceleași drepturi ca autohtonilor, iar de atunci nu s'a făcut nimic pentru susținerea acestei importante categorii sociale.

Acum vre-o 5—6 ani, d. D. R. Ioanițescu, profesor la Academia comercială, propovăduind protecția muncii naționale, arăta cu cifre că s'au făcut economii de multe milioane lei statului numai la o singură furnitură, acordând comenzile la mai mulți meșteșugari români. Din nefericire, exemple de acest fel au fost rare; marii industriași — în majoritate străini — acaparau cu prețuri mari toate comenzile, pentrucă de obicei cei bogați au mijloace mai convingătoare.

Dar vina nu e numai a oficialității, ori a metodelor înrădăcinate în practica de până ieri a licitațiilor publice; vina o au și breslașii singuri cari nu s'au organizat pentru o activitate practică pe teren. Mai pretutindeni conducerea breslelor a fost dezastruoasă.

In fruntea meșteșugarilor răsăreau oameni cari se lăsau de meserie, se agitau în umbra diverselor grupări politice, își aranjau treburile lor personale, li se dădea vreo slujbă ori vreo întrebuințare la stat, iar interesele breslei, — cu rare excepții — erau cu desăvârșire date uitării.

Ne mai având contact cu nevoile ori năzuințele celor ce îl alesese să îi reprezinte, conducătorul Corporației respective nu se mai gândea de loc să pună în evidență dreptul la viață al categoriei de meseriași în numele căreia vorbea la ocazii solemne.

Pentru o țară în care loturile din agricultură s'au fărâmițat în așa fel încât o parte din sătenii fără pământ trebuie absorbiți de munca orășenească, existența și propășirea clasei meseriașilor, a micilor industriași, a micei burghezii, este o necesitate socială dictată de împrejurările speciale dela noi.

Trebue să dăm lucrătorului harnic, priceput și econom putința de a ști că aceste calități îi vor da prilejul să aibă o prăvălie ori o întreprindere mică, dar a lui, iar el la rându-i să învețe pe alții că sârguința nu se risipește zadarnic.

Existența breslașilor independenți, a micilor industriași nu poate păgubi marilor capitaliști din întreprinderile cari au un larg câmp de activitate; în schimb venim la realitatea care ne învață că mai ales în domeniul economic nu se pot face salturi imense decât în dauna locuitorilor autohtoni ai unei țări bogate, dar lipsită de capitalurile naționale necesare unei înțelepte și proteguitoare politici de propășire.

PROECTUL DE LEGE PENTRU AJUTORAREA ANGLIEI A INTRAT IN VIGOARE

New-York 11 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B., transmite:

Proectul de lege pentru ajutorarea Angliei a fost aprobat definitiv de către Camera Reprezentanților cu 317 voturi contra 71.

Camera a adoptat Marți amendamentele adiționale ale Senatului. Cu adoptarea acestor amendamente, legea a trecut prin ambele Camere și intră în vigoare imediat ce va fi semnată de președintele Roosevelt.

*

Washington, 11 (Rador).— Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Președintele Roosevelt a semnat proectul de lege pentru ajutorarea Angliei imediat ce l-a primit la Casa Albă, astfel încât el a intrat în vigoare.

*

Washington, 11 (Rador). Corespondentul agenției Reuter transmite:

Imediat după semnarea proectului de lege, președintele Roosevelt a aprobat transmiterea primei alocații de material de marină și pentru armata de uscat, acordat Marei Britanii și Greciei.

O sentinelă germană și una română la malul mării.

O FEDERAȚIE A STATELOR ARABE?

Citim într'o telegramă transmisă de agenția Stefani: „Corespondenții suedezi din Londra vorbesc de o inițiativă engleză în vederea creării unei federații a statelor arabe, din care, în afară de Turcia, ar urma să facă parte Egiptul, Irakul, Arabia Saudită, Persia și Afganistanul".

Prezintată în felul acesta și admițând — e o simplă presupunere — posibilitatea de înfăptuire a combinației politice de mai sus, vedem din capul locului că nu poate fi vorba de o înjghebare cu caracter arab sau în care elementul arab să predomine numericește și să aibă oarecum un cuvânt hotărîtor sau care să tragă mai greu în cumpăna hotărîrilor ce ar urma să fie luate.

In adevăr, populația la un loc a Turciei, Persiei și Afganistanului reprezintă un număr de locuitori simțitor mai mare decât populația totală a Egiptului, Irakului și Arabiei Saudite. Insă, nici turcii, nici locuitorii Iranului — cum i se spune astăzi Persiei — și nici cei ai Afganistanului n'aparțin rasei arabe. Și precum n'au aceeași origină etnică, tot așa nici limbile vorbite de dânșii n'au ceva comun, din punctul de vedere al originei și construcției gramaticale cu limba arabă.

Așa, pe când, precum se știe, limba arabă este de origină semită, ca și vechia limbă ebraică, limba turcă este de origină uralo-altaică, iar limbile persană — din această limbă avem destule cuvinte și în limba română — și afgană sunt de origină indo-europeană. Judecând deci după origină și după felul de construcție a frazei, este, bunăoară, o apropiere mai mare între limba română și cea persană, decât între aceasta din urmă și limba arabă.

De aceea, spunem încă odată că nu poate fi vorba de o federație de state arabe în care să intre state aparținând cu totul altor origini etnice și vorbind alte limbi.

Tot ce se poate spune, ținând seamă de religia locuitorilor din statele enumărate mai sus, este că s'ar plănui o federație de state musulmane, deci o înjghebare pe baza comunității de religie a componenților.

Dar nici această bază nu este unitară. E adevărat că majoritatea covârșitoare a locuitorilor din cele șase state aparține religiei lui Mahomet, însă tot atât de adevărat este că nu toți concep, cred și practică la fel această religie. Sunt și între ei deosebiri și divergențe, cum sunt și în lumea noastră creștină, împărțită în ortodoxi, catolici, protestanți, etc.

De pildă, pe când turcii și arabii sunt „suniți", ceeace înseamnă că se țin de tradiție și o respectă, persanii sunt „șiiți", cum am spune „schismatici". Ei nu recunosc ca legitimi pe califii, care au domnit între Mahomet și Ali, ginerele lui Mahomet. De aceea, de către turci și arabi, persanii sunt socotiți ca eretici și căsătoriile cu dânșii sunt interzise sau — cel puțin — nu sunt văzute cu ochi buni.

Așa dar, federația, despre care se vorbește n'are, nici din punctul de vedere religios, o bază unitară.

De altfel, relevăm în treacăt că, pentru scopuri de întărire a situației sale personale, faimosul sultan Abdul Hamid fusese protagonistul cel mai stăruitor al pan-islamismului, al unei uniri și înțelegeri cât mai strânse între toți musulmanii de pe pământ — bine înțeles, sub egida și îndrumarea lui. Insă, cu toată propaganda activă, cu toate sforțările și sacrificiile făcute, planul lui Abdul Hamid n'a putut fi înfăptuit.

(Continuare in pag. 2-a)

SITUAȚIA PE TEATRELE DE OPERAȚIUNI ȘI ACȚIUNEA DIPLOMATICĂ

CAZUL „SIRIA". — BLOCUSUL ENGLEZ ȘI INTERESELE FRANȚEI LIBERE

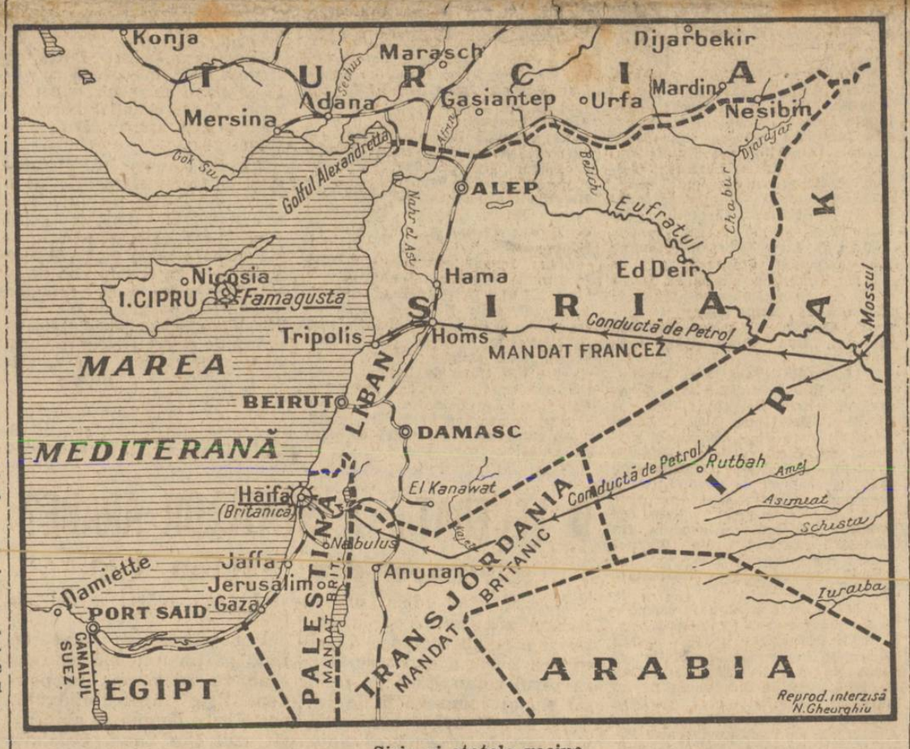

Siria și statele vecine

Pe frontul din Albania au fost și Marți acțiuni de artilerie și infanterie cu caracter local în sectoarele armatelor a IX-a și a XI-a italiene.

In Libia, aviația germană a bombardat trupele și unitățile blindate britanice concentrate între Agedabia și vest de El-Agheila; iar garnizoana italiană din oaza fortificată Giarabub, situată în zona frontierei orientale a Cirenaicei ,a respins un nou atac al coloanelor moto-mecanizate australiene din armata Nilului. In Africa orientală italiană operațiuni sunt în curs, atât în Eritreea cât și în Abisinia centrală. Formațiuni ale aviației de bombardament germane au atacat Marți instalațiile portuare din Portsmuth; aerodromul din Hawkings (Anglia) și insula Malta (portul Valetta și aerodromul Lucca). Aviația britanică a bombardat și ea obiective din nord-vestul Germaniei.

După știri din izvor german englezii concentrează trupe numeroase în zona frontierei Siriei. Se crede că generalul Wewel, comandantul armatei britanice din Orient, ar fi pregătit un plan privitor la ocuparea Siriei, care e sub mandat francez, în cazul când un acord va interveni cu Turcia în ce privește acest ținut.

Senatul american a votat Marți un credit important de un miliard și jumătate dolari pentru armamente suplimentare și amenajarea bazelor navale din insulele Pacificului —Suam și Samoa — și a celor cedate de Marea Britanie, Statelor-Unite; și un alt credit de 202 milioane de dolari pentru noui construcții navale de război și tunuri.

Tot eri, președintele republicei Statelor-Unite, d. Roosevelt, a semnat legea pentru ajutorarea Marei Britanii. Imediat după promulgarea acestei legi încep transporturile massive de material de război, destinate Marei Britanii, în condițiile ce se vor fixa prin decrete speciale.

După presa italiană, Statele-Unite, care au renunțat la neutralitate și au adoptat politica de cooperare războinică cu Anglia impotriva puterilor axei, vor contribui la lărgirea, complicarea și chiar prelungirea războiului. Intervenția marei republici americane va avea și o altă consecință — după aceeași presă — mobilizarea complexului de forțe politice, economice și strategice, în jurul pactului tripartit și în primul rând concentrarea sforțărilor aero-navale germano-italiene pentru dezorganizarea transporturilor trimise de peste ocean și destinate Angliei.

(Continuare in pag. 2-a)

CAVALERIA BULGARĂ N'A TRECUT PE TERITORIUL IUGOSLAV

Sofia, 11 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Cercurile militare declară drept absurdă știrea răspândită de o parte din presa străină după care formații de cavalerie bulgare ar fi trecut pe teritoriul iugoslav.

Solemnitatea dela Președinția consiliului de miniștri

D. D. Gh. Lupu, primul președinte al Inaltei Curți de Casație, citind în fața d-lui general I. Antonescu, Conducătorul Statului, procesul verbal al comisiunii centrale a Adunării Obștești Plebiscitare.

BERLINUL ȘI RELAȚIILE ANGLO-FRANCEZE

ATITUDINEA FRANȚEI FAȚĂ DE BLOCADA ENGLEZĂ

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 11. — **Părerea pe care ne-am exprimat-o într'una din corespondențele trecute, că vizita amiralului Darlan la Paris a avut un rezultat pozitiv, se confirmă în totul. E pentru prima oară când se aud voci concordante de la Paris și Vichy. Pare că ambele părți și-au făcut concesii reciproce.**

Mesagiul adresat mareșalului Pétain de Adunarea Populară din Paris, și care avea un ton destul de moderat, dar al cărui conținut era cât se poate de categoric, a fost considerat de foarte multi ca un ultimatum conținând următoarele cereri:

1. Aplicarea rapidă a politicii de la Montoire, sub conducerea mareșalului Pétain.

2. O atitudine precisă față de Anglia și

3. Repedea și categorica realizare a reformelor sociale în Franța.

Aceste cereri par să aibă consensul unanim al acelora din Franța ocupată.

Pare că și în urma aprobării generalului Weygand, care e răspunzător de situația din toate coloniile franceze, amiralul Darlan a declarat că Franța e hotărâtă să-și apere coloniile impotriva ori cărui atac. Amiralul Darlan a mai declarat că vasele care transportă alimente pentru Franța vor fi apărate de vasele de război franceze în cazul când englezii ar încerca să le captureze.

Amiralul Darlan a vorbit cu această ocazie din toata inima poporului francez, care nu poate pricepe atitudinea șovăelnică a guvernului din Vichy față de Anglia.

Declarațiile vicepreședintelui consiliului de miniștri francez par să indice că în Franța persistă din nou atmosfera din timpul atacurilor de la Oran și Dakar și că între Paris și Vichy s'a stabilit un acord, în ce privește atitudinea energică a Franței față de amenințările Angliei.

Mareșalul Pétain și amiralul Darlan și-au mai exprimat cu această ocazie convingerea că Germania, căreia Franța i-a declarat război, are o atitudine mult mai umană față de aceasta, de cât fostul ei aliat.

Mareșalul Pétain a înșirat apoi marile cantități de alimente pe care Germania le-a pus în ultimul timp la dispoziția Franței.

Față de toate acestea, nu trebue să se uite că Anglia și Franța au continuat după războiul mondial blocada impotriva Germaniei, făcând să sufere populația acesteia.

Se mai poate preciza că ar fi greșit să se creadă că Germania e obligată, conform dreptului ginților, să aibă o asemenea atitudine față de Franța.

In schimb, se arată că Franța e încă în raporturi cu Anglia, și că aceasta refuză, totuși să-i înlesnească aprovizionarea.

La Berlin se obiectează, în această privință, că atitudinea Angliei e contrară dreptului ginților, mai ales că Germania a asigurat Crucea Roșie americană că orice abuz cu alimentele pe care aceasta le-ar aduce în Franța și Belgia este cu totul exclus.

Forurile berlineze, cât și cele de la Vichy și Paris sunt de acord că o asemenea situație e intolerabilă și că Franța trebue să se opună cu ultima energie față de abuzul Angliei.

ROSTUL VIZITEI D-LUI MATSUOKA IN EUROPA

Berlin, 11. — **Știrea transmisă de noi Sâmbătă, că d. Matsuoka, ministrul de externe al Japoniei, va vizita Berlinul și Roma, a fost anunțată de abia azi de presa și posturile de radio germane. Aceasta constitue o dovadă despre corectitudinea surselor de informație germane care nu anunță decât faptele împlinite.**

Știrea n'a fost anunțată aci de cât după ce d. Matsuoka s'a îmbarcat în trenul care-l va duce, pe drumul Siberiei, în Europa.

Comentând plecarea d-lui Matsuoka, presa germană spune că vizita sa n'are un caracter de curtoazie, ci trebue să i se atribue o deosebită însemnătate politică. Ea relevă în acelaș timp că trebue considerat ca o întâmplare faptul că ministrul de externe al Japoniei pleacă spre Europa tocmai în momentul în care Senatul american a votat ajutorarea Angliei.

La Berlin, Roma și Tokio se știa de mult că legea pentru ajutorarea Angliei va fi votată și vizita d-lui Matsuoka nu constitue o demonstrație politică în acest senz.

Ziarele lasă în sarcina Statelor Unite să tragă concluziile în această privință.

Pactul tripartit având un caracter defensiv, s'a precizat aci că el nu e îndreptat împotriva Statelor Unite. El nu poate fi considerat ca ofensiv decât în cazul când Statele Unite s'ar hotărî să atace pe unul din semnatarii lui.

Votarea legii pentru ajutorarea Angliei e considerată ca având ca urmare că Statele Unite se găsesc actualmente ca și în stare de război cu cele trei state participante la pactul tripartit.

Aceasta reese dealtminteri și din părerile exprimate în Anglia imediat după votarea legii de ajutorare.

La Berlin se subliniază, în același timp, că situația Germaniei e acum cu totul alta decât în 1917 când ea lupta cu un număr însemnat de popoare, pe când actualmente n'are niciun inamic în Europa continentală.

Faptul că d. Matsuoka vine acum în Europa e considerat ca o dovadă că d-sa vine să ducă tratative al căror rezultat va fi o acomodare a politicii celor trei puteri cu scopul de a duce la un sfârșit repede și victorios războiul impotriva Angliei.

In ce privește politica din Extremul Orient și aceea ca Japonia față de Rusia, se arată aci că vizita d-lui Matsuoka e făcută în scopul încheerii unui pact de neagresiune între Japonia și Rusia. Incheerea acestui pact va fi desigur înlesnită de Germania.

Cu toate că nu se spune aci nimic în această privință, încheerea acestui pact e considerată ca foarte posibilă.

Din toate acestea reese fără îndoială marea însemnătate a vizitei d-lui Matsuoka în Europa, mai ales că, înainte de plecare, d-sa a fost primit în audiență de împăratul Japoniei.

Germania n'a făcut nici un demers cu caracter de ultimatum pe lângă ministrul de externe al Iugoslaviei

Belgrad ,11 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite;

Agenția „Avala" este autorizată să declare că știrile răspândite din sursă străină, cu privire la un pretins demers cu caracter de ultimatum, pe care l-ar fi făcut Marți dimineață ministrul Reichului pe lângă ministerul afacerilor străine al Iugoslaviei, precum și alte știri, cari urmăresc scopul de a pune într'o lumină falsă relațiile amicale ce există între Iugoslavia și Germania, sunt inventate de la început până la sfârșit și răspândite cu intenție tendențioasă.

Incendiu într'un depozit de muniții din Argentina

Buenos Aires 11 (Rador). — **La depozitul de muniții al regimentului I artilerie, care se găsește la periferia orașului Ciudadela, din provincia Buenos Aires, a izbucnit un incendiu, din motive necunoscute până acum. Focul s'a răspândit repede la diferitele depozite izolate, care au făcut explozie pe rând.**

Deși au intervenit imediat toate posturile de pompieri, focul nu a putut fi localizat. Sunt mari temeri că flăcările vor cuprinde și depozitul principal.

Autoritățile evacuează toate clădirile din vecinătatea depozitului.

In cazul când depozitul principal va sări in aer, este amenințat întregul oraș.